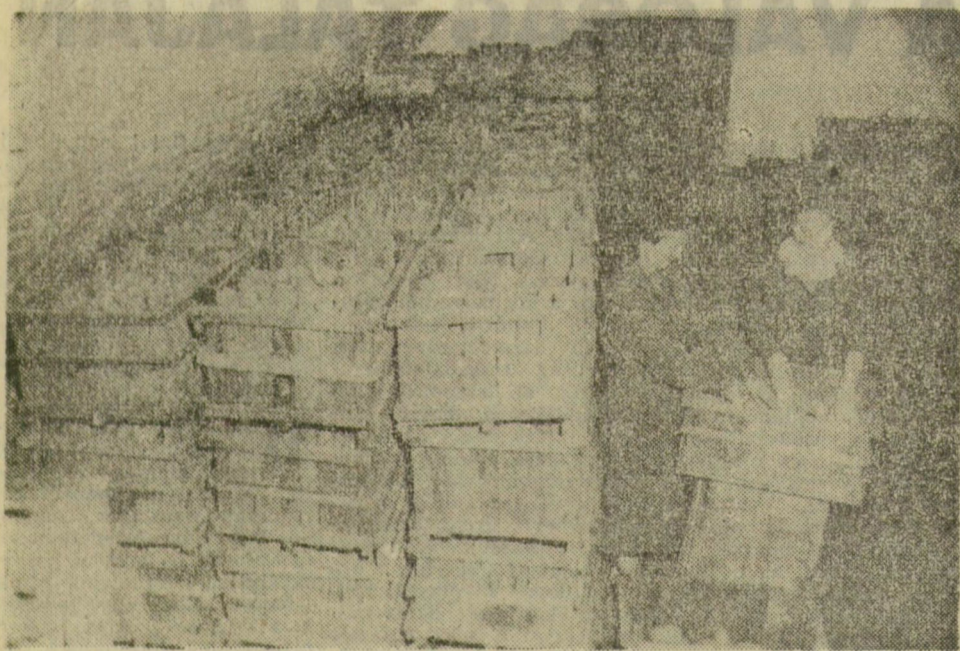

TÉLI TÁROLÁS

A Csongrád megyei MEK időben megkezdte a téli felkészülést. Júliusban, augusztusban folyamatosan rendezték a tárolóhelyeket, szeptemberben pedig megkezdtek a téli burgonya elrakását. Eddig mintegy 100 vagon jó minőségű burgonyát tároltak. Képünk Szegeden, a Dugonics utcai tágas tárolóhelyen készült, ahol gondosan válogatják a téli ellátásra alkalmas burgonyát.

Tudósítók, levelezők tanácskozása

A Dél-Magyarország szerkesztőségének meghívására tegnap délelőtt az újságíróklubban megbeszélésre jött össze üzemi, kerületi levelezőink, tudósítók egy csoportja. Ez alkalommal főként arról folyt a megbeszélés, hogy pártunk VIII. kongresszusára készülve, hogyan tudnánk a jövőben még sokoldalúbb, érdekesebb tájékoztatást nyújtani levelezőink, tudósítók a lap olvasóinak.

Szerkesztőségünk képviselői hangsúlyozták a megbeszélésen, hogy lapunk min-

denkor számít a levelezők, tudósítók rendszeres munkájára, és szeretnénk, ha másokat is munkatársaikat ösztönöznék arra, hogy üzemi, munkahelyükön, lakókörzetükben látott eseményekről vagy tapasztalt hibákról értesítsék a szerkesztőséget. A tudósítók, levelezők írásainak mindenkor szívesen ad helyet a szerkesztőség a lapban, mert az ő írásaik, cikkeik révén még behatódóbban, élénkebben tudunk foglalkozni a város lakosságát érdeklő kérdésekkel.

A szegedi liceumtól a hadügyminiszteri székig

Emléksorok Klapka Györgyről

A szabadságharc nagy honvédtábornokáról szóló cikket a Fegyveres Erők Ünnepe alkalmából közöljük.

Egy régi magyar tavasz harmatos ragyogásában, 1892. május 17-én egy vitéz magyar katona szenderült örök álomba Budapesten: Klapka György honvédtábornok.

Nagy idők nagy tanúja és résztvevője volt. Élete zsúfolt harci eseményektől és emberi élményektől. Tettei, harci mozdulatai, tiszta emberisége, példaképe minden magyar katonának. Temesvártól látta meg a napvilágot 1820. április 7-én. Édesapja a város polgármestere, anyja, Kehrer Julianna, egyszerű polgári szülők gyermeke. Gimnáziumba Kecs-kemétre került. 1836-ban a szegedi liceum növendéke. A Tisza-part romantikus világát a katonaiskola hűvös fegyelme váltja fel, amit Klapka György 18 éves koráig Karánsebesen elvégez.

1847-ben főhadnagy a 12. határőrvidéki hadosztálynál. Az 1848-as márciusi napok után a magyar kormány szolgálatába állott, s Erdélybe küldték, hogy a székely felkelést szervezze, majd szeptemberben Komáromba és Pozsonyba ment. Itt az erődítési munkálatokat vezette. Mészáros Lázár viszszaélése után, 1849. január 4-én, Klapka vette át a felső-magyarországi hadsereg vezetését, s itt háromszor verte meg Schlicket: Tarcal-nál, Keresztúrnál és Tokaj-nál. 1849. február 26–28-ig a kápolnai, április 6-án az isaszegi csatában tevékenyen vett részt. Ekkor nevezték ki tábornokká. Ebbeli minőségében vívta Görgeyvel együtt április 10-én a váci, és kilenc nap múltán a nagy-sarlói, április 26-án a komáromi ütközetet. Ezután hadügyminiszter lett, de csakhamar lemondott állásáról, hogy Komárom várának parancsnoka legyen. Június 13-án kirohanást intézett a várat ostromló Barco osz-

rak tábornok seregére, és visszaszorította a Duna bal partjára, azután Győrignyomult előre, s részt vett a Vág és Komárom melletti csatában. A június 29-i miniszteri tanács határozata következtében 18 000 emberrel Komárom védelmét bízta rá: e várost tette hadi műveletei középpontjává. Innen foglalta vissza Győrt, s fenntartotta magát a várban seregével a világosi fegyverletétel után is.

Ezután külföldre menekült. Előbb Londonba, ké-

sőbb Genovába, majd Svájcba. Az orosz–török — krími — háború kitörésekor Konstantinápolyba érkezett, de miután ott megfelelően elhelyezkedni nem tudott, visszatért Genfba. Az orosz háború idején 1859-ben Torinóba ment és ott Kossuth-t és Telekyt megalakította a Nemzeti Igazgatóságot.

Klapka György szerteágazó pályája mindenütt a kitűnő katona, a nagyszerű hadvezér alakját vetíti elénk. V. J.

Befejezte bulgáriai vendégszereplését a szegedi Dankó Pista-zenekar

Kedden este lépnek fel először a Hágiban

Közel kilenc hónapos nagyszerű bulgáriai vendégszereplés után a napokban hazatért Szegedre a Dankó Pista népi zenekar. Az év elején, január másodikán indultak Szófiába, ahol hat hónapig a Budapesti Értelenben muzsikáltak, utána pedig Várnában, a tengertől 200 méterre épült Bajkál hotelben játszottak.

— Bulgáriában — mondja Lakatos Géza, a hazatért zenekar vezetője — régi ismerősként vártak bennünket. 1958-ban ugyanis már szerepeltünk Szófiában, s jól emlékeztek ránk. Mostani utunkon több bulgáriai nagyvárosban vendégszerepeltünk. Összesen körülbelül 30 önálló hangversenyt adtunk, egyenként kétórás műsorral. Többször szerepeltünk Szófiában a Magyar Intézetben, a Néphadsereg Színházában és a Nemzeti Színházban. Április 4-én, hazánk felszabadulásának ünnepén

a magyar nagykövetség fogadott bennünket.

— Különösen emlékezetes

számunkra az a két nagyszerű hangverseny, amelyet Szeged testvérvárosában, Plovdivban tartottunk. Délután a dohánygyárban, este pedig a színházban léptünk fel.

— Nagyon szép emlék fűz ehhez az üzemi hangversenyhez — kapcsolódik a beszélgetésbe ifj. Lakatos Géza vezető primás, akinek szintén nagy része volt a külföldi turné sikerében. — A dohánygyári munkások — az üzemen kívül — csak azok dolgoznak — elutazásunk előtt küldöttséggel ke-restek fel bennünket.

megköszönték a műsort

és egy szép virágcsokorral ajándékoztak meg.

— Szép sikert hozott pazardsiki vendégszereplésünk is — veszi vissza a szót a fiatal primás édesapja. — A hangverseny után virágcsokrokat és népművészeti motívumokkal gazdagon díszített zsebkendőket kaptunk, a városi pártbizottság első titkára pedig a vá-

ros címerét ábrázoló jelvénnel ajándékozta meg a zenekar tagjait.

— Magyar ismerősökkel nem találkoztak? — Dehogynem! Bulgáriában sok olyan magyar él, akik 25–30 évvel ezelőtt vándoroltak ki. Ők rendszeresen hallgatták műsorainkat. Közülük sokat még 58-ból ismertünk. De

szegediekkel is találkoztunk.

Várnában Biczó Györggyel, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnökével, Szófiában pedig Nagy Istvánnal, a Hazafias Népfőnt városi bizottságának titkárával.

— Bulgáriában nagyon szeretik a magyar muzsikát, a népdalt, a nótákat és az operettet. Reméljük, szereplésünkkel sikerült újabb híveket toborozni a magyar zenének.

— Mikor hallhatjuk Szegeden a zenekart?

— Október 2-án, kedden este kezdjük meg rendszeres játékunkat a Hági Értelenben.

Régi és új harmóniája

Érdekes kérdéseket tárgyalt a városkép- és műemlékvédelmi bizottság

A szegedi megyei jogú városi tanács építési és közlekedési állandó bizottságának városkép- és műemlékvédelmi albizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a korábban műemlékké nyilvánított épületek fölülvizsgálatával. A revízió célja volt, hogy a műemlékek jegyzékébe csak olyan épületek kerüljenek be, amelyeknek műemlékké minősítése minden szempontból és véglegesen indokolt. Az albizottság a jegyzékből való törlésre javasolta azokat az épületeket, amelyek vagy már elrontott homlokzatúak s ezért a rendezési terv szerint lebontásra kerülnek, vagy pedig helyzetük miatt, magasrendű beépítési igények miatt véglegesen nem tarthatók fenn. Így például az Árpád tér 3. és 4–5. sz. házak (az úgynevezett Egressy-ház, illetve Sulkovszky-ház) nem maradhatnak műemlékek, minthogy helyükön a Művelődésügyi Minisztérium nagy összegű beruházással a József Attila Egyetem részére nagyszabású végleges kutató intézetet akar létesíteni városképi szempontból és a hely rendkívül értékes volta miatt elképzelhetetlen, hogy a városközpontban végleges jelleggel földszintes lakóházak maradjanak.

Mikorra készül el a kőtár?

Számos más, korábban műemléki jellegűnek vagy városképi jelentőségűnek jelzett épületnek törlését vagy alacsonyabb kategóriába való átsorolását is javasolta az albizottság, hogy ezzel megkönnyítse a városrendezés, az új épületek tervezésének ügyét. Ugyanakkor néhány épület magasabb kategorizálására is tett javaslatot. Így például a szerb templom és a Török-ház most csak műemléki jellegű, holott az albizottság véleménye szerint műemlék minősítést érdemel, amely egyszersmind mindenképpen fenntartandóvá teszi őket. Műemléki jellegűnek ítélik a Schulek Frigyes építette Kálvin téri református templomot és az Árpád 4. útja 65. szám alatti szép, emeletes eklektikus épületet is. Városképi jelentőségűnek véli az albizottság a Magyar Tanácsköztársaság útjának és a Roosevelt térnek a Victor Hugó utca és a Kazinczy utca közé eső szakaszát, minthogy ez stíluságazásban és tömegharmóniával megjelenő, kellemes ritmusú házros.

Az albizottság kifogásolta, hogy a Tisza-parti vármagyradvány, amelynek újjáépítésére 1958 és 1960 között

több mint egymillió forintot költött államunk, még ma sem felel meg teljesen rendezettségének. A tetejét a tervezők és építők úgy képezték ki, hogy rajta idegenforgalmi szempontból hasznosítható intézményt hozzanak létre, de ezt a lehetőséget évek óta elmulasztjuk. Még sérelmesebb, hogy bár három éve elkészült a tervezett lapidárium, költár árkádcsarnoka, Szeged történelmi nevezetességű kövei, melyeket Kovács István építőmester a várbontások mentett meg az utókor számára, ma sem nevelik a gyönyörködtetik a város lakóit és vendégeit, hanem rendezetlenül hevernek. A mintegy 400 darab a XI–XVI. századból való, aiföldi viszonylatban egyedülálló kőanyag a város gazdasági virágzását, a tisztai közlekedés fejlettségét, Szeged középkori műveltségének magas szintjét mutatja. Számos darabja az Árpád-kor legjobb pécsi és esztergomi kőmaradványaihoz méltó. Ezek az emlékek a korábbi történelmi fölfogást, Szeged agrárius elmaradottságát cáfolva, a középkori Szegednek nyugati, európai mértékkel mért városiasságát is dokumentálják. Kiváló szakemberek — Balogh József, Entz Géza, Fettes Nándor — készséggel vállalták rendezését; az utóbbi jelenleg éppen a szegedi múzeumban dolgozik, tehát könnyű szerrel e munkára állítható lenne. A múzeum igazgatója éppen egy évvel ezelőtt hivatalos átiratban ígerte meg az albizottságnak, hogy a kőtárat az idei szabadtéri játékokig fölállítja; sajnos, mint a korábbi években is, az ígért még mindig bevédtatlan.

Összehangoltan

Az ülés másik napirendi pontja az Oskola utca páratlan oldalának tatarozási, fölüújítási terve volt, amelyet az Ingatlankezelő Vállalat megbízásából a Budapesti Városerépítési Tervező Vállalat mérnöke, Országh Béla készített, s melyet az illetékes szakbizottság némi módosítással fogadott el.

A terv, amelynek megvalósítására 1963/64-ben kerül sor,

megfigyeltja, ugyanakkor romantikus szépségében megőrző a régi palánk egyik jellegzetes háztömbjét, az Oskola, az Oroszlán, a Bajza és a Somogyi utca által határolt négyszöget. Legtöbb helyen visszaállítja a többnyire száz évvel is öregebb házak stílusát, az újabb, szecessziós melléképületektől, s stílusos kerítéssel, valamint két helyen egy-egy új épületrész hozzáépítésével harmóniát teremtenek. Ezzel ráadásul — ahelyett, hogy lakásokat vesztenének — még 3–4 új lakást is nyernek. A második ötéves terv során a Nádor és a Bajza utca határolta térségre monumentális, a Tisza-parti lakóépületnél is magasabb ház kerül, amely a kitárgított, kocsijától megszabadított és parkosított tér Somogyi utcai oldaláról nagyszerű látványt nyújt majd.

Várkert, Palánk

Az albizottság javaslatot tett két elnevezésre is. Mint-hogy a Magyar Tanácsköztársaság útja csupán az utcát és a házsort jelöli, de a Tisza-parti parkot, a korábbi Stefánia-sétányt nem, a várostörténet régi kiváló művelőjének, Cs. Sebestyén Károlynak 1928-ban tett javaslatát fölülírva erre a Várkert nevet indítványozza. A Tömörkény és a Révai utcák helyén, mint ismeretes, szabadon álló pontházak létesülnek. Kíváncsok, hogy ez a terület tartsa fenn a város ősi magjának patináját, történelmi elnevezését, a Palánkot. A Tömörkény utca vége, amely a Tisza-parton kis térré tagul, Tömörkény tér vagy Tömörkény-köz néven tovább fogja őrizni a nagy író nevét, mint ahogyan a lebontásra kerülő lakóházban levő emléktábla is megmarad, s a helyén épülő új ház homlokzatán hirdeti Szeged klasszikus elbeszélőjének emlékét.

Szeged a hazai lapokban

22

OLTVAI Ferenc: A Szegedi Városi Építési Tervtár. Levéltári Szemle, 1961. 3–4. sz. [Elkésze jelent meg.]

NOVÁK István: A gyógyszerészkutatás rövid története a szegedi egyetemen. Gyógyszerészet, szeptember.

Tájékoztató a Szegedi Gyógyszerész Napokról. [1962. okt. 12–14.] Gyógyszerészet, szeptember.

HORVÁTH ZSIKÓ László: Jogásznapi Szegeden. [1962. aug. 10–11.] Magyar Jog, szeptember.

KÓHALMI József: Lakóépület, Szeged. Korányi rakpart. Magyar Építőművészet, 4. sz. [Képekkel, alprajzzal.]

[ALBERT Ferenc] A. F.: Szalámigvár, III. sz. szarítóépület, Szeged, Magyar Építőművészet, 4. sz. [Képekkel, alprajzzal.]

TARNAI László—DEÁK Ferenc: Kísérleti hiperbolicus paraboloide héj szerkezet, Szeged. Magyar Építőművészet, 4. sz. [Partfűrdői épület. Képekkel, metszettel.]

SZABÓ László: Szeged, 1962. nyara.... Szocialista Művészetért, szeptember. [Képekkel.]

PAP Gábor: Cs. Pataj Mihály kiállítása. Magyar Nemzet, szept. 22.

Dankó Pista rejtvénye. Fűles, szept. 23.

Péter Róbert: Ünnepek Szegeden. Lobogó, szept. 26. [A 23-i motocross-verseny-ről, képekkel.]

SENTHEGYI István: Szegedi vendégszereplője... [az Erkel Színház Faust előadásának: Szalma Ferenc.] Film, Színház, Muzsika, szept. 28.

Fürdőkombinát épül Szegeden. Magyar Nemzet, szept. 29. [Az újszegedi partfűrdőn.]

[HORVÁTH József] H. J. Előgtétel. Képes Újság, szept. 29. [Az egyetem József Attila névadásáról.]

PÉTER László: Hollós József (1876–1947). Orvosi Hetilap, szept. 30. [Halála 15. évfordulójára.]

Építőiparban jártas, vizsgával rendelkező normaelenőrt

kőműves szakmunkásokat, segédmunkásokat és parkettázókat

felvesz a Szegedi Építőipari Vállalat, Szeged, Mikszáth Kálmán u. 1. sz. munkügyi osztálya.

S. 71 859